

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI
Fakulta filozofická
Katedra románských jazyků

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(Posudek oponenta)

Práci předložil(a) student(ka): **Tereza Krátká**
Název práce: **L'Analyse des chansons françaises contemporaines**

Hodnotil: Mgr. Lucie Divišová

1. CÍL PRÁCE (uveďte, do jaké míry byl splněn):

Cílem práce bylo vytvořit překlad francouzských písní do češtiny z oblasti písní současné populární hudby (žánry jako hip-hop, rap, pop etc.), a to pomocí překladatelských postupů a využití nejznámějších stylistických figur.

Cíl práce byl splněn.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.):

Autorka přistupovala k práci se zaujetím a přiměřenou náročností. Praktická část zaujímá nadpoloviční většinu textu a shromažďuje překlady zvolených písní z francouzského do českého jazyka. Z těchto textů jsou pak vyčleněny dané překladatelské postupy a stylistické figury a následně je zdůvodněno, jak bylo postupováno při jejich překladu, proč byla či nebyla zvolena daná varianta a dané řešení. V příloze autorka pak znovu opakuje texty všech zvolených autorů jak v českém, tak francouzském jazyce, což je možná redundantní; toto srovnání by bylo možné včlenit rovnou do korpusu textu. Součástí práce je i nosič s nahrávkami překládaných písní.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.):

Jazykový projev je většinou standardní, autorka bohužel vkládá do francouzských vět a souvětí čárky, jako by se jednalo o českou syntax. Drobné chyby v základních jazykových jevech (chybné užití vazby u slovesa *décider à*, použití adjektiva *théorétique*, shody adjektiva se substantivem *des chansons traduits* etc.) měly být odstraněny po celkové korektuře textu. Odkazy na odbornou literaturu a citace jsou formálně v pořádku; internetové zdroje vysoce převažují nad knižními, ale to je vzhledem k povaze tématu bakalářské práce pochopitelné (současné tituly francouzské hudební scény jsou na těchto stránkách dobře dostupné, i když sdělené informace bylo nutno vzhledem k nepřesnostem v uváděných datech opakovaně kontrolovat a konfrontovat mezi sebou).

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z bakalářské práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.):

Teoretická část práce uvádí čtenáře do problematiky překladu obecně; u typů překladatelských operací se autorka nejvíce opírá o publikaci A. Tionové *Francouzština pro pokročilé*. Práci by možná prospělo nastudování i dalších, aktuálnějších pramenů k teorii překladu a jejich zakomponování do teoretické části práce – teoretická část práce působí vzhledem k objemnému celku příliš stručně a poněkud zjednodušeně. Samotné překlady písní jsou směřovány k vystižení samotného smyslu textu při použití adekvátních jazykových prostředků. Autorka většinou respektuje stylistickou rovinu jazyka nastavenou autorem povětšinou hip-hopových textů (ale nejen nich). Sama autorka v závěru přiznává, že se nevěnuje vůbec problematice rýmu v překladu. Rovněž někdy více, někdy méně opomíjí i specifickou rytmiku daných textů, což je vzhledem k písňovému žánru sice neadekvátní, ale pochopitelné vzhledem k náročnosti takového překladu.

Zde jsou příklady variant v překládaných textech, které jsou buď přinejmenším sporné, anebo bylo možné je vyřešit jinak (a lépe):

- Vyznění jazykové hříčky, resp. hrou s morfologií slov „tu étais formidable, j'étais fort-minable“ nevyzní v překladu „byla jsi úžasná, já byl ubohý“. Tuto hříčku jistě není snadné v překladu vyřešit, přesto si dovoluujeme navrhnout např. „ty's byla boží, já byl u-bohý“.
- V písni *Bella* uvádí autorka jako překlad věty „fais-moi tourner la tête“ variantu „donuť mě otočit hlavu“. Korektní verze by zněla: zamotej mi hlavu (ve smyslu zamotej mi hlavu, abych se zamiloval).
- V písni *J'me tire* se autorka BP zamýšlí nad překladem věty *T'es pas le nombril du monde, mais t'es celui de ta maman*. Autorka zmiňuje, že výraz *le nombril* coby pupík se v češtině ve smyslu střed neuzívá, a proto

překládá následovně: Nejsi středem vesmíru, ale své mámy. S tímto překladem je sice možno souhlasit, ale s autorčíným tvrzením souhlasit nikoli, v češtině existuje spojení „být pupkem světa“ ve smyslu stát v centru zájmu, být nejdůležitější, takže vhodnější překlad by v tomto případě byl: Nejsi pupek světa (...). Navíc daný překlad zde asociuje napojení dítěte na matku pupeční šňůrou a tato asociace je vzhledem celku textu i autorsky záměrná.

- Větu (též v písni *J' me tire*) *Parfois je sens mon coeur qui s'endurcit* autorka překládá jako Někdy cítím, jak moje srdce těžkne jako kámen. Tato asociace však implikuje srdce smutné a ustarané. V češtině máme výraz „srdce, které se zatvrzuje; zatvrzelé srdce“, což je význam přesnější (je-li člověk zatvrzelý, není ochotný změnit svůj postoj, otevřít se pro nějaký podnět etc.).
- V písni *Dernière danse* na s. 51 je věta *Tout recommence* přeložena jako Vše začíná odznova. Výraz odznova možná chce působit za každou cenu neotřele, ale vzhledem k celku textu bychom si vystačili s *Vše zas začíná*.
- *Un décor qui brille* (tamtéž) autorka překládá jako blýskavá ozdoba. V češtině pro tento význam máme trefnější výraz „pozlátko“.

Práci jako celek považujeme za zdařilou, potěšila nás autorčíným zaujetím pro dané hudební žánry, pečlivostí, s jakou texty písni překládala, a navzdory drobným výhradám ji doporučujeme k obhajobě.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

* Autorka bakalářské práce by mohla vymezit teoretické pojmy, které nevymezuje v úvodní teoretické části, ale které jsou vzhledem k povaze práce důležité: pojmy jako instrumentace, melodika a rytmika a vysvětlit, jak se tyto pojmy z hudebního názvosloví promítají v textech písni (zde postačí demonstrace na textech ve francouzském originálu).

*Rým autorka zařazuje mezi stylistické figury. I když se autorka této problematice záměrně v překladatelské činnosti nevěnuje, bylo by záhodno vysvětlit, jak rým souvisí se strofou. Dále by bylo dobré zaměřit se na experimentování s estetickou totožností u rýmu a naleznout v textech písni příklady jak standardního, tak i „jen“ gramatického rýmu (autorka BP sice v jejím závěru udává příklad rýmových schémat, ale těmto pojmům, ne nerelevantním pro zvolené překládané texty, se nikde nevěnuje).

* Francouzské texty písni obsahují často anglické výrazy – slova nebo jejich torza – vložené do francouzských vět. Jak se nazývá v odborné literatuře typ textu, kde je užito několika jazyků?

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA

(výborně, velmi dobře, dobře, nevyhověl): **velmi dobře**

Datum: 20. května 2015

Podpis:

